

ΥΠΑΙΘ / ΙΕΠ

Δ.Ε.Π.Π.Σ

**Αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Έργου
στη Σχολική Μονάδα
Διαδικασία Αυτοαξιολόγησης**

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ

**Αξιολόγηση διδασκαλιών
από εκπαιδευτικούς**

Ιανουάριος 2014

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I. ΔΕΠΠΣ, Κριτήρια και μοριοδότηση της παρατήρησης των διδασκαλιών του εκπαιδευτικού από τον Σχολικό Σύμβουλο	7
II. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ, ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ, ΤΜΗΜΑ Φ.Π.Ψ / ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ, Έντυπο Παρατήρησης Διδασκαλίας.....	11
III. ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΥΠΡΟΥ, ΤΟΜΕΑΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ, Εργαλείο Παρατήρησης Μαθήματος	17
IV. ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ, Κ., Σχολικός Σύμβουλος ΠΕ04, Εργαλείο Αξιολόγησης της Διδασκαλίας, Μέρη I & II.....	21
V. ΑΕΕ, Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου στη Σχολική Μονάδα (2010), Δείκτης Αξιολόγησης: Ανάπτυξη και Εφαρμογή Διδακτικών Πρακτικών, Αξιολόγηση της Διδασκαλίας και σχέδιο παρατήρησης της διδασκαλίας από τους εκπαιδευτικούς.....	39

Εισαγωγή

Η αξιολόγηση του έργου των εκπαιδευτικών αποτελεί ουσιαστική διάσταση της ανάπτυξης και της διασφάλισης της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου στη σχολική μονάδα. Πολύ σημαντικό μέρος της ανάπτυξης και της διασφάλισης της ποιότητας του παραγόμενου εκπαιδευτικού έργου πραγματοποιείται μέσα από διαδικασίες αυτοαξιολόγησης οι οποίες υλοποιούνται από τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς του σχολείου.

Η αξιολόγηση του έργου των εκπαιδευτικών πρέπει να έχει **διαμορφωτικό, παιδαγωγικό και αναπτυξιακό** χαρακτήρα και να υποστηρίζει αποτελεσματικά την επαγγελματική ανάπτυξή τους. Οι διδακτικές και παιδαγωγικές πρακτικές αποτελούν τις βασικές παραμέτρους του έργου των εκπαιδευτικών στο σχολείο, ως εκ τούτου είναι αναγκαίο να αναπτυχθούν διαδικασίες αξιολόγησης μέσα από τις οποίες θα καταγράφεται το που βρισκόμαστε και που θέλουμε να φθάσουμε σε ζητήματα ποιότητας της διδασκαλίας και της μάθησης, σχέσεων μεταξύ εκπαιδευτικών και μεταξύ εκπαιδευτικών – μαθητών, προώθησης και εφαρμογής καινοτομιών, ενδοσχολικής επιμόρφωσης και συνεχούς επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών.

Οι βασικοί σκοποί των Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων (Π.Π.Σ.) είναι, μεταξύ άλλων, η προαγωγή της εκπαιδευτικής έρευνας στην πράξη και η πειραματική εφαρμογή μεθόδων διδασκαλίας, εκπαιδευτικού υλικού, καινοτόμων διδακτικών πρακτικών και προγραμμάτων αξιολόγησης της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου στο σχολείο.

Στο πλαίσιο της εφαρμογής του θεσμού της «Αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου στη σχολική μονάδα» κατά το σχολικό έτος 2013-14 προβλέπεται η ανάπτυξη σχεδίων δράσης για τη βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου.

Τα ΠΠΣ καλούνται να εφαρμόσουν πιλοτικά ως σχέδιο δράσης την «αξιολόγηση της διδασκαλίας». Η αξιολόγηση της διδασκαλίας θα πραγματοποιηθεί από τους συναδέλφους εκπαιδευτικούς ως διαδικασία αποτίμησης των διδακτικών και παιδαγωγικών πρακτικών με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας της διδασκαλίας και της μάθησης, την ενίσχυση της επικοινωνίας και της συνεργασίας ανάμεσα στους εκπαιδευτικούς, τη βελτίωση του σχολικού κλίματος και την υποστήριξη της επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών που υπηρετούν στα ΠΠΣ.

Η αξιολόγηση της διδασκαλίας από συναδέλφους στηρίζεται στο γεγονός ότι οι εκπαιδευτικοί του σχολείου γνωρίζουν πολύ καλά το επιστημονικό και παιδαγωγικό αντικείμενο και τις διαδικασίες προσαρμογής και διαφοροποίησης της διδασκαλίας ανάλογα με τις ιδιαίτερες συνθήκες και απαιτήσεις σε κάθε σχολική τάξη. Η αξιολόγηση έχει ως βασικά χαρακτηριστικά τα ακόλουθα: δρα ως διαδικασία αυτογνωσίας, παρέχει στον εκπαιδευτικό δυνατότητες για βελτίωση και προσωπική ανάπτυξη, προωθεί την επικοινωνιακή ανατροφοδότηση, ενισχύει τις σχέσεις εμπιστοσύνης μεταξύ των συναδέλφων, συμβάλλει στην ανάπτυξη συνεργατικών πρακτικών στο σχολείο και στην εμπέδωση της κουλτούρας της αυτοαξιολόγησης στο σχολείο.

Σκοπός του συγκεκριμένου σχεδίου δράσης είναι να παραχθεί ένα επαρκές και αποτελεσματικό πλαίσιο καλών πρακτικών (παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού από τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς, απόκτηση δημιουργικής ερευνητικής εμπειρίας, συσσώρευση προστιθέμενης αξίας) το οποίο θα συμβάλει στη βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου και στην ενίσχυση της επιστημονικής και επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών στα ΠΠΣ.

Ειδικότερα, ως προς το πλαίσιο σχεδιασμού, ανάπτυξης και εφαρμογής της δράσης προτείνονται τα ακόλουθα:

1. Η σχολική μονάδα καταρτίζει αναλυτικό σχέδιο δράσης της διαδικασίας της αξιολόγησης της διδασκαλίας: σκοπός, στόχοι, κριτήρια επιτυχίας, μεθοδολογία υλοποίησης, εργαλεία και διαδικασίες παρακολούθησης της δράσης, χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, αξιολόγηση και αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της δράσης. Αναλυτικό πλαίσιο ανάπτυξης και εφαρμογής σχεδίων δράσης και σχετικά παραδείγματα παρατίθενται στον Τόμο IV : *Σχέδια Δράσης*, που είναι αναρτημένος στο Παρατηρητήριο της ΑΕΕ (www.aee.iep.edu.gr). Στην κατάρτιση των σχεδίων δράσης το σχολείο μπορεί να συνεργαστεί με τους Σχολικούς Συμβούλους Παιδαγωγικής Ευθύνης και Ειδικοτήτων.
2. Επισημαίνεται ότι αυτό που αξιολογείται είναι η διδασκαλία και όχι ο εκπαιδευτικός.
3. Τα παραδείγματα των εργαλείων παρατήρησης και αξιολόγησης της διδασκαλίας που περιλαμβάνονται στο υλικό του παρόντος τόμου είναι ενδεικτικά.
4. Ως σημείο αναφοράς μπορεί να χρησιμοποιηθεί η κλείδα παρατήρησης του Σχολικού Συμβούλου που εφαρμόστηκε στην αξιολόγηση των εκπαιδευτικών στα ΠΠΣ.
5. Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να διαμορφώσουν το δικό τους πλαίσιο και τα κριτήρια αξιολόγησης της διδασκαλίας.
6. Η αξιολόγηση μπορεί να αφορά στο σύνολο των κριτηρίων αξιολόγησης μιας διδασκαλίας ή σε ορισμένα από αυτά. Η έμφαση/εστίαση στα κριτήρια αξιολόγησης αποτελεί επιλογή των εκπαιδευτικών ανάλογα με την ειδικότητα, το επιστημονικό ή προσωπικό ενδιαφέρον. Στα κριτήρια αξιολόγησης δεν περιλαμβάνεται η «Γνωστική επάρκεια του εκπαιδευτικού».
7. Για την αποτίμηση κάθε κριτηρίου καλό είναι να χρησιμοποιείται η εξής κλίμακα: 1 = ανεπαρκής, διδασκαλία με αδυναμίες, 2 = επαρκής,

ικανοποιητική διδασκαλία, 3 = πολύ καλή, 4 = εξαιρετική. Η αξιολόγηση κάθε κριτηρίου συνοδεύεται υποχρεωτικά από περιγραφική αξιολόγηση.

8. Οι εκπαιδευτικοί δημιουργούν ομάδες αλληλοαξιολόγησης 2 – 4 ατόμων, στις οποίες οι ρόλοι αξιολογητή και αξιολογούμενου εναλλάσσονται. Η ομάδα στο τέλος της διαδικασίας προβαίνει σε συνολική αποτίμηση των κριτηρίων καθώς και της διαδικασίας αξιολόγησης που εφαρμόστηκε.

9. Προτείνεται να γίνει τουλάχιστον μία αξιολόγηση της διδασκαλίας για κάθε εκπαιδευτικό.

10. Η διαδικασία της αξιολόγησης κάθε διδασκαλίας ολοκληρώνεται με συζήτηση και αναστοχασμό μεταξύ των εκπαιδευτικών,

11. Σε ειδική συνεδρίαση – workshop, στο τέλος του διδακτικού έτους, γίνεται ανταλλαγή εμπειριών και απόψεων μεταξύ του συνόλου των εμπλεκομένων, καθώς και αποτίμηση της όλης εφαρμογής.

12. Η σχολική μονάδα υποβάλλει αξιολόγηση του σχεδίου δράσης με τα αποτελέσματα της εφαρμογής.

I. ΔΕΠΠΣ
Κριτήρια και μοριοδότηση
της παρατήρησης των διδασκαλιών
του εκπαιδευτικού
από τον Σχολικό Σύμβουλο

Το παρόν εργαλείο αξιολόγησης της διδασκαλίας αποτελείται από τα κριτήρια της παρατήρησης των διδασκαλιών του εκπαιδευτικού από τον Σχολικό Σύμβουλο που χρησιμοποιήθηκε κατά τη διαδικασία της αξιολόγησης των εκπαιδευτικών για την επιλογή τους στο Πρότυπα Πειραματικά Σχολεία (2012).

ΔΙΟΙΚΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

ΥΑ της **29/11/2012**, Αρ. πρωτ.:150085/Δ1 : «Ορισμός κριτηρίων αξιολόγησης διευθυντών και εκπαιδευτικών στα Πρότυπα Πειραματικά Σχολεία»
(Απόσπασμα)

Φόρμα στην οποία περιλαμβάνονται τα κριτήρια και η μοριοδότηση της παρατήρησης των διδασκαλιών του εκπαιδευτικού από τον Σχολικό Σύμβουλο.

ΤΟΜΕΙΣ / ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ - ΑΠΟΤΙΜΗΣΗΣ - ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΩΝ					
<p>Σε κάθε κριτήριο το κείμενο που βρίσκεται εντός παρενθέσεως είναι ενδεικτικό. Καθένα από τα δώδεκα κριτήρια μοριοδοτείται στην κλίμακα 1, 2, 3 ή 4. Ο σχολικός σύμβουλος συνεκτιμώντας και το φακέλο-portfolio του εκπαιδευτικού βαθμολογεί και τα 12 κριτήρια. Στο τέλος το σύστημα ηλεκτρονικής καταχώρισης κάνει αυτόματη αναγωγή στη δωδεκάβαθμη κλίμακα και υπολογίζει το μέσο όρο.</p>		Επίπεδο Ανταπόκρισης			
Α	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Μη Ικανοποιητικό	Ικανοποιητικό	Πολύ καλό	Εξαιρετικό
		1	2	3	4
1	<p>Σχέδιο μαθήματος (προετοιμασία γραπτού σχεδίου μαθήματος με επιλεγμένη μορφή/ές διδασκαλίας, με σαφείς διδακτικούς στόχους, δραστηριότητες και μέσα σε συνεκτική δομή, συμβατό με τα Προγράμματα Σπουδών [ΑΠΣ-ΔΕΠΠΣ, νέα πιλοτικά Προγράμματα Σπουδών])</p>				
Β	ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ				
2	<p>Οργάνωση της τάξης (επιλογή πρόσφορων μορφών οργάνωσης της εργασίας των μαθητών, χρήση φύλλων εργασίας, αξιοποίηση εποπτικών μέσων και Η/Υ, αντιμετώπιση λειτουργικών και οργανωτικών ζητημάτων και δυσκολιών).</p>				

3	Μορφές διδασκαλίας, διδακτικά εργαλεία και στρατηγικές (επιλογή κατάλληλων μορφών διδασκαλίας -βιωματικές, διεπιστημονικές, αφηγηματικές, ανακαλυπτικές, εργαστηριακές, συνεργατικές, διερευνητικές, κ.λπ.-, κατάλληλων διδακτικών εργαλείων και στρατηγικών -διερεύνηση και αξιοποίηση της προϋπάρχουσας γνώσης, εισήγηση-διάλεξη, τεχνικές ερωτήσεων και συζήτησης, γνωστική σύγκριση, αναλογίες και μοντέλα, εργασία σε ομάδες, επίλυση προβλήματος, πειράματα, εννοιολογικοί χάρτες, επιχειρηματολογία, δραματοποίηση, αξιοποίηση εργαλείων και λογισμικών ΤΠΕ, αναστοχαστικές στρατηγικές, κ.ά.-, ανάλογα με την ηλικία των μαθητών, τη βαθμίδα εκπαίδευσης και το γνωστικό αντικείμενο).				
4	Γνωστική επάρκεια του εκπαιδευτικού (επιστημονική εγκυρότητα και ακρίβεια της διδασκαλίας, επιτυχής μετατροπή του γνωστικού αντικειμένου σε σχολική γνώση, προσπάθεια κάλυψης του εννοιολογικού πεδίου).				
5	Εμπλοκή/συμμετοχή των μαθητών στο μάθημα (παρακίνηση και ενθάρρυνση όλων των μαθητών, σύνδεση της διδακτέας ύλης με τις εμπειρίες και την καθημερινότητα των μαθητών, διαφοροποίηση της διδασκαλίας ανάλογα με τις δυνατότητες, τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των μαθητών, βαθμός αυτενέργειας και συνέργειας των μαθητών στο μάθημα, ενθάρρυνση μαθητών με χαμηλή αυτοπεποίθηση).				
6	Σαφήνεια στην επικοινωνία (οδηγίες, επεξηγήσεις και διευκρινίσεις, κατανοητός προφορικός και γραπτός λόγος, γνωστοποίηση επιδιωκόμενων διδακτικών στόχων).				
7	Διδακτική ευελιξία (αξιοποίηση του απρόοπτου, αναπροσαρμογή του σχεδιασμού αν προκύψει ανάγκη, διάγνωση του βαθμού δυσκολίας της διδασκαλίας και του ρυθμού μάθησης των μαθητών, χειρισμός των λαθών και των παρανοήσεων, ένταξη στο μάθημα της οπτικής των μαθητών).				
8	Παιδαγωγικό/μαθησιακό κλίμα (προώθηση πνεύματος αμοιβαίας εμπιστοσύνης, αλληλοσεβασμού και ειλικρινών σχέσεων, στάση εκπαιδευτικού και μαθητών απέναντι στο μάθημα, προσδοκίες για μάθηση και επιτεύγματα).				

9	Διαχείριση της τάξης (ικανότητα αποτελεσματικής διεύθυνσης της τάξης από τον εκπαιδευτικό, πρόληψη προβλημάτων πειθαρχίας, επίλυση διαφορών, διαχείριση ζητημάτων συμπεριφοράς των μαθητών).				
10	Αξιολόγηση των μαθητών σε όλες τις φάσεις της διδασκαλίας (διαγνωστική - διαμορφωτική - τελική, εφαρμογή ποικίλων και κατάλληλων στρατηγικών αξιολόγησης, ανατροφοδότηση των μαθητών και προώθηση μεταγνωστικών δεξιοτήτων, αποτίμηση των μαθησιακών αποτελεσμάτων της διδασκαλίας).				
11	Εσωτερική συνοχή της διδασκαλίας και διαχείριση του διδακτικού χρόνου (ομαλή μετάβαση από θέμα σε θέμα, σύμφωνα με τη λογική του μαθήματος και τη δυναμική της τάξης, ολοκλήρωση του μαθήματος στον προβλεπόμενο χρόνο, ισορροπία στην κατανομή των δραστηριοτήτων, συνετή χρονική χρήση των εποπτικών μέσων).				
	ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΣ				
12	Ανάλυση της διδασκαλίας και αναστοχασμός (ο εκπαιδευτικός, με τη βοήθεια του σχολικού συμβούλου, προβαίνει σε ανάλυση και αναστοχασμό επί της διδασκαλίας, λαμβάνοντας υπόψη τους «Τομείς / Κριτήρια Παρατήρησης - Αποτίμησης -Ανατροφοδότησης Διδασκαλίας», επισημαίνει δυνατά και αδύνατα σημεία της, αποτιμά το βαθμό ανταπόκρισης στις απαιτήσεις της συγκεκριμένης διδασκαλίας, ερμηνεύει τους λόγους πιθανής απόκλισης από το αρχικό σχέδιο μαθήματος).				
	ΣΧΟΛΙΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ – ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ				

ΙΙ. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ Φ.Π.Ψ / ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ:
Έντυπο Παρατήρησης Διδασκαλίας

Το παρόν εργαλείο παρατήρησης της διδασκαλίας χρησιμοποιείται από τους φοιτητές κατά την Πρακτική Άσκηση των φοιτητών του Τμήματος Φ.Π.Ψ.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ-ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ-ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ
Τηλ.: 7277593-5, FAX: 7248979, 7277595

ΈΝΤΥΠΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Όνοματεπώνυμο

& Ιδιότητα παρατηρήτριας/τη:

Σχολείο - Ημερομηνία – διδ. ώρα:

Μάθημα – τάξη γυμνασίου/λυκείου

Διδακτική ενότητα

Απαντήστε σε καθεμιά από τις επισημάνσεις που ακολουθούν χρησιμοποιώντας την παρακάτω κλίμακα διαβάθμισης και κυκλώνοντας τον αντίστοιχο αριθμό ανάλογα με το βαθμό συμφωνίας σας: 1=διαφωνώ απόλυτα, 2=μάλλον διαφωνώ, 3=ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ, 4=μάλλον συμφωνώ, 5=συμφωνώ απόλυτα.

1. Οι στόχοι της διδασκαλίας φαίνονταν προσανατολισμένοι ...

α) ... την εμπέδωση της ύλης.	1	2	3	4	5
β) ... στην ανάπτυξη δεξιοτήτων (λ.χ., σύγκρισης, ανάλυσης, σύνθεσης κλπ).	1	2	3	4	5
γ) ... στην ελεύθερη έκφραση των ενδιαφερόντων και των προσωπικών ικανοτήτων του κάθε μαθητή.	1	2	3	4	5
δ) ... στην ανάπτυξη της κρίσης των μαθητών απέναντι σε τρέχοντα κοινωνικά ζητήματα.	1	2	3	4	5
ε) ... στη ανάπτυξη των νοητικών λειτουργιών και της ικανότητας των μαθητών να αναπτύσσουν τη σκέψη τους.	1	2	3	4	5

Παραδείγματα που πιστοποιούν αυτά που παρατηρήθηκαν:

2. Οι διδακτικές δραστηριότητες φαίνονταν να επικεντρώνονται ...

α) ... στην πλήρη παρουσίαση του περιεχομένου και ανακεφαλαίωση των βασικών σημείων του μαθήματος.	1	2	3	4	5
β) ... σε καθήκοντα ρουτίνας (λ.χ. ασκήσεις του βιβλίου) με γνώμονα τους προεπιλεγμένους διδακτικούς στόχους.	1	2	3	4	5
γ) ... σε ελκυστικές διερευνητικές διαδικασίες που προκαλούσαν ή επέτρεπαν προσωπικούς τρόπους προσέγγισης στο θέμα.	1	2	3	4	5
δ) ... σε κριτικό διάλογο και κριτικές τοποθετήσεις των μαθητών απέναντι στα εξεταζόμενα ζητήματα.	1	2	3	4	5
ε) στη μάθηση μέσα από την επικοινωνία και τη συνεργασία (λ.χ., ομαδοσυνεργατικές δραστηριότητες, επίλυση προβλήματος).	1	2	3	4	5

Η επιλογή των στόχων και των διδακτικών δραστηριοτήτων σε σχέση με την ενότητα και την ηλικία των μαθητών μου φάνηκε (κρίση, εξήγηση και παραδείγματα).

3. Οι ερωτήσεις που παρατηρήθηκαν κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας ήταν...

α) ... ρητορικές ερωτήσεις, στις οποίες ο/η εκπαιδευτικός δεν περίμενε απάντηση ή που τις απαντούσε ο ίδιος/-ια.	1	2	3	4	5
β) ... ερωτήσεις, σε μεμονωμένους μαθητές, του τύπου Ερέθισμα-Απάντηση-Επανατροφοδότηση ή/και εκμείευσης.	1	2	3	4	5
γ) ... ερωτήσεις που ενθάρρυναν τον κάθε μαθητή να δίνει τη δική του οπτική για κάποιο ζήτημα ή/και να υποβάλλει και ο ίδιος ερωτήσεις.	1	2	3	4	5
δ) ... ερωτήσεις που οδηγούσαν τους μαθητές να σκεφτούν περισσότερο έως και να αμφισβητήσουν κάποιες «αυτονόητες» ιδέες, πεποιθήσεις κλπ.	1	2	3	4	5
ε) ... ερωτήσεις, που απευθύνονταν σε όλους, & που έστρεφαν την προσοχή σε ζητήματα που απαιτούσαν περισσότερη σκέψη.	1	2	3	4	5

Παραδείγματα που πιστοποιούν αυτά που παρατηρήθηκαν:

4. Μέσα Διδασκαλίας/ Εκπαιδευτικό υλικό

Διδακτικά/Εποπτικά μέσα τα οποία χρησιμοποιήθηκαν ήταν (να τσεκάρετε όσα παρατηρήθηκαν): α) πίνακας [], β) διαφάνειες ή αντίστοιχο μέσο νέας τεχνολογίας [], γ) φωτοτυπημένο υλικό [], δ) βιβλιοθήκη τάξης ή βιβλία στη διάθεση των μαθητών [] ε) κάτι άλλο.....[]

4α. Το Εκπαιδευτικό υλικό χρησιμοποιήθηκε προκειμένου να ...

α) ... παρουσιαστεί καλύτερα το μάθημα και να γίνει πιο κατανοητό.	1	2	3	4	5
β) ... το επεξεργαστούν οι μαθητές ατομικά για να απαντήσουν σε προκαθορισμένα ερωτήματα.	1	2	3	4	5
γ) ... κεντρίσει το ενδιαφέρον περισσότερων μαθητών και να διευκολύνει τη συμμετοχή τους.	1	2	3	4	5
δ) ... διαφωτίσει περισσότερο τους μαθητές για κάποια κρίσιμα θέματα.	1	2	3	4	5
ε) ... υποστηρίξει κάποια μορφή ομαδικής/συνεργατικής εργασίας των μαθητών.	1	2	3	4	5

4β. Παραδείγματα που πιστοποιούν αυτά που παρατηρήθηκαν:

5. Εκπαιδευτικό κλίμα -Λεκτική και μη λεκτική επικοινωνία: Ο/Η εκπαιδευτικός ...

α) κρατούσε απόσταση από τους μαθητές (λόγος, εκφράσεις προσώπου, χειρονομίες, στάση σώματος ελεγχόμενα).	1	2	3	4	5
β) ... έδειχνε θερμή λεκτική και μη λεκτική συμπεριφορά, όταν κατεύθυνε τα μαθησιακά βήματα κάποιου μαθητή.	1	2	3	4	5
γ) ... απεύθυνε φιλικά το λόγο και είχε οπτική επαφή με όλους τους μαθητές σε όλη τη διάρκεια της διδασκαλίας.	1	2	3	4	5
δ) ... έδειχνε θερμή λεκτική και μη λεκτική συμπεριφορά, όταν					

προσπαθούσε να «διαφωτίσει» τους μαθητές για κάποιο κοινωνικό, αξιακό ή ιδεολογικό θέμα. 1 2 3 4 5

ε) ... φερόταν με φυσικότητα, σαν πραγματικός συνεργάτης των μαθητών, που διευκόλυνε τις δραστηριότητές τους. 1 2 3 4 5

Παραδείγματα που πιστοποιούν αυτά που παρατηρήθηκαν:

6. Στη διάρκεια της εμπλοκής τους στη διδακτική-μαθησιακή διαδικασία, οι μαθητές έδειχναν μεγαλύτερη διάθεση...

α)... να λένε αυτό που πρέπει (τις «σωστές» απαντήσεις). 1 2 3 4 5

β)... να λένε αυτό που γνώριζαν με βεβαιότητα. 1 2 3 4 5

γ) ... να εκφράζουν ελεύθερα προσωπικές απόψεις, απορίες, ή/και αντιρρήσεις, χωρίς να φοβούνται το ενδεχόμενο του λάθους. 1 2 3 4 5

δ) ... να τοποθετούνται με ιδεολογικούς όρους και να προβάλλουν μια κριτική και χειραφετημένη σκέψη. 1 2 3 4 5

ε) ... να λένε αυτό που οικοδομήθηκε μέσα από τη συνεργασία με τους συμμαθητές τους. 1 2 3 4 5

Παραδείγματα που πιστοποιούν αυτά που παρατηρήθηκαν:

7. α) Τα τρία σημαντικότερα στοιχεία της διδασκαλίας που με εντυπωσίασαν είναι:

β) Τρία στοιχεία της διδασκαλίας που με προβλημάτισαν [ή που σκέφτηκα ότι επιδέχονταν και διαφορετικής διδακτικής διαχείρισης] είναι:

ΙΙΙ. ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΥΠΡΟΥ ΤΟΜΕΑΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ

Εργαλείο Παρατήρησης Μαθήματος

Το παρόν εργαλείο παρατήρησης μαθήματος μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την αξιολόγηση της διδασκαλίας νεοεισερχόμενου εκπαιδευτικού

(Βλ. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου/Τομέας Επιμόρφωσης : Πρόγραμμα Εισαγωγικής Επιμόρφωσης Νεοεισερχομένων Εκπαιδευτικών και Μεντόρων)

Εργαλείο παρατήρησης μαθήματος

Όνοματεπώνυμο νεοεισερχομένου:

Όνοματεπώνυμο μέντορα:

Μάθημα:

Ημερομηνία και διάρκεια παρακολούθησης:

Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το συγκεκριμένο έντυπο κατά τη διάρκεια της παρατήρησης μαθήματος στην τάξη. Συνιστάται να είσαστε όσο το δυνατόν πιο σαφείς και αντικειμενικοί.

Παράμετροι αποτελεσματικής διδασκαλίας	Σχόλια – εισηγήσεις (σημειώνετε, καθώς παρακολουθείτε)
<p>Προσανατολισμός Ο εκπαιδευτικός:</p> <ul style="list-style-type: none"> • πληροφορεί τους μαθητές για τους διδακτικούς στόχους. • εναλλακτικά, προκαλεί τους μαθητές να σκεφτούν τους στόχους του μαθήματος. 	
<p>Δόμηση: οργάνωση του μαθήματος Ο εκπαιδευτικός ακολουθεί μια δομή στο μάθημά του, λ.χ.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • αρχίζει με αναφορά στους στόχους του μαθήματος • αναφέρει περιληπτικά το τι θα διδαχθεί • μεταβαίνει ομαλά από το ένα σημείο στο άλλο • προχωρεί από το εύκολο στο δύσκολο και από το απλό στο σύνθετο • εφιστά την προσοχή των μαθητών στα κύρια σημεία • ανακεφαλαιώνει μαζί με τους μαθητές τα κύρια σημεία. 	
<p>Εφαρμογή Ο εκπαιδευτικός χρησιμοποιεί δραστηριότητες εφαρμογής της νέας γνώσης, οι οποίες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • καλύπτουν ένα μέρος του μαθήματος ή/και όλο το μάθημα • καλύπτουν συγκεκριμένο στόχο ή πολλούς στόχους • καλύπτουν διάφορες νοητικές λειτουργίες, από τις κατώτερες μέχρι τις ανώτερες (λ.χ. από την απλή ανάκληση γνώσης μέχρι την καλλιέργεια κριτικής σκέψης) • δίνουν περισσότερες ευκαιρίες εφαρμογής σε μαθητές που το χρειάζονται. 	

<p>Τεχνικές ερωτήσεων</p> <p>○ εκπαιδευτικός:</p> <ul style="list-style-type: none"> • υποβάλλει σαφείς και ξεκάθαρες ερωτήσεις • υποβάλλει ικανοποιητικό αριθμό ερωτήσεων, ούτως ώστε να εμπλέξει τους μαθητές στη συζήτηση • υποβάλλει ερωτήσεις διαφορετικού είδους (κλειστού και ανοικτού τύπου) • υποβάλλει ερωτήσεις διαβαθμισμένης δυσκολίας • παρέχει στους μαθητές ικανοποιητικό χρόνο για να σκεφτούν την απάντηση • αξιοποιεί τις απαντήσεις των μαθητών και τις εντάσσει στη ροή του μαθήματος. 	
<p>Παράμετροι αποτελεσματικής διδασκαλίας</p>	<p>Σχόλια – εισηγήσεις (σημειώνετε, καθώς παρακολουθείτε)</p>
<p>Χρήση μοντέλων διδασκαλίας</p> <p>○ εκπαιδευτικός:</p> <ul style="list-style-type: none"> • βοηθά τους μαθητές να αναπτύξουν στρατηγικές μεταγνώσης και επίλυσης προβλήματος • επεξηγεί ο ίδιος με σαφήνεια μια στρατηγική • παροτρύνει τους μαθητές να επεξηγήσουν τη δική τους στρατηγική («φωναχτή σκέψη»). 	
<p>Διαχείριση του χρόνου κατά τη διάρκεια του μαθήματος</p> <p>○ εκπαιδευτικός:</p> <ul style="list-style-type: none"> • οργανώνει και κατανέμει ορθά τον χρόνο, ούτως ώστε να υλοποιούνται οι διδακτικοί στόχοι που έχει θέσει • μεγιστοποιεί τον χρόνο εμπλοκής των μαθητών • αφιερώνει χρόνο στις διαφορετικές ομάδες μαθητών. 	
<p>Η τάξη ως μαθησιακό περιβάλλον</p> <p>○ εκπαιδευτικός:</p> <ul style="list-style-type: none"> • δημιουργεί ένα κατάλληλο παιδαγωγικά κλίμα στην τάξη (αλληλοσεβασμού και δημοκρατικού διαλόγου) • επιδιώκει την αλληλεπίδραση εκπαιδευτικού-μαθητή • επιδιώκει την αλληλεπίδραση ανάμεσα στους μαθητές • διαχειρίζεται επιτυχώς προβλήματα πειθαρχίας και συγκρουσιακές καταστάσεις (τηρώντας με σταθερότητα τον κώδικα συμπεριφοράς που έχει συζητηθεί με όλη την τάξη). 	

<p>Αξιολόγηση</p> <p>○ εκπαιδευτικός:</p> <ul style="list-style-type: none"> • αξιολογεί τους μαθητές χρησιμοποιώντας ποικίλα μέσα (και όχι μόνο το διαγώνισμα)· • παρέχει ανατροφοδότηση προς τους μαθητές· • αξιοποιεί τα αποτελέσματα της αξιολόγησης για επαναδιδασκαλία ορισμένων σημείων και παροχή θεραπευτικής εργασίας. 	
<p>Γενικές παρατηρήσεις</p> <p><u>Βοηθητικά ερωτήματα για συνολική θεώρηση του μαθήματος:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Σε ποια φάση συμμετείχαν πιο ενεργά οι μαθητές; • Τι πέτυχε κατά την άποψή σας; • Τι δεν «δούλεψε» και γιατί; • Ποια στοιχεία στη διδασκαλία του εκπαιδευτικού χρειάζονται βελτίωση; • Πώς θα μπορούσαν να γίνουν αυτές οι βελτιωτικές αλλαγές (μακροπρόθεσμα /βραχυπρόθεσμα); 	

IV. ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ, Κ. Σχολικός Σύμβουλος ΠΕ04

Εργαλείο Αξιολόγησης της Διδασκαλίας, Μέρη I & II

Τα κριτήρια της αξιολόγησης στο παρόν εργαλείο αποτελούν προσαρμογή στα δεδομένα του ελληνικού σχολείου των κριτηρίων που αναπτύσσει η Danielson (2007), στο πλαίσιο ενός εναλλακτικού συστήματος αξιολόγησης του εκπαιδευτικού το οποίο εστιάζει στη βελτίωση και στην επαγγελματική ανάπτυξη των διδασκόντων (Danielson, C. (2007). *Enhancing Professional Practice: A Framework for Teaching*. (2nd Ed.). Association for Supervision and Curriculum Development.

Βλ. Σχετικά, Αποστολόπουλος, Κ. (2014). «Η αξιολόγηση της διδασκαλίας από εκπαιδευτικούς και μαθητές. Μια διαδικασία επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών στο πλαίσιο της αυτοαξιολόγησης της σχολικής μονάδας». *Έρκυνα, Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών- Επιστημονικών Θεμάτων*, Τεύχος 1, Ιανουάριος 2014, υπό δημοσίευση.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΣΥΝΑΔΕΛΦΩΝ

ΣΧΟΛΕΙΟ:

ΤΑΞΗ:

ΤΜΗΜΑ:

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:

ΩΡΑ:

ΜΑΘΗΜΑ:

ΔΙΔΑΣΚΩΝ:

1^{ος} ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ:

2^{ος} ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ, 1ο ΜΕΡΟΣ

Διάσταση αξιολόγησης: Δημιουργώντας περιβάλλον μάθησης

Στοιχείο αξιολόγησης	ΕΠΙΔΟΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ¹				Δεν παρατηρήθηκε / Σχόλια
	Μη ικανοποιητική (1)	Ικανοποιητική (2)	Πολύ καλή (3)	Εξαιρετική (4)	
Αλληλεπιδράσεις εκπαιδευτικού - μαθητών	☐ Οι αλληλεπιδράσεις του εκπαιδευτικού με μερικούς μαθητές είναι αρνητική, μειωτική, ειρωνική ή ακατάλληλη ως προς την ηλικία ή την κουλτούρα των μαθητών. Οι μαθητές δείχνουν έλλειψη σεβασμού (απαξία) για τον εκπαιδευτικό.	☐ Οι αλληλεπιδράσεις του εκπαιδευτικού με τους μαθητές είναι σε γενικές γραμμές ικανοποιητικές. Περιστασιακά, όμως ο εκπαιδευτικός, παρουσιάζει ασυνέπειες ελιτισμό ή έλλειψη σεβασμού για τα πολιτισμικά στοιχεία των μαθητών. Οι μαθητές επιδεικνύουν περιορισμένο σεβασμό στο πρόσωπο του εκπαιδευτικού.	☐ Οι αλληλεπιδράσεις του εκπαιδευτικού με τους μαθητές είναι αρκετά καλές με εμφανή στοιχεία ενδιαφέροντος, ζεστασιάς και αλληλοσεβασμού. Οι αλληλεπιδράσεις είναι σε αρμονία με τα ηλικιακά και πολιτισμικά χαρακτηριστικά των μαθητών.	☐ Οι αλληλεπιδράσεις του εκπαιδευτικού με τους μαθητές είναι άριστες. Ο εκπαιδευτικός δείχνει γνήσιο ενδιαφέρον και σεβασμό σε κάθε μαθητή ατομικά. Οι μαθητές σέβονται τον εκπαιδευτικό ως δάσκαλο και ως άτομο.	
Αλληλεπιδράσεις μεταξύ μαθητών	☐ Οι αλληλεπιδράσεις μεταξύ των μαθητών χαρακτηρίζονται από ανταγωνισμό, συγκρούσεις, ειρωνεία και προσβολές. Ο εκπαιδευτικός αδυνατεί να τους ελέγξει.	☐ Οι μαθητές δεν αλληλεπιδρούν ούτε θετικά ούτε αρνητικά μεταξύ τους.	☐ Οι μαθητές αντιμετωπίζουν ο ένας τον άλλο με ευγένεια και κατανόηση. Στη διαμόρφωση του κλίματος αυτού συμβάλλει σε ικανοποιητικό βαθμό ο εκπαιδευτικός.	☐ Οι μαθητές εκδηλώνουν έντονο ενδιαφέρον ο ένας για τον άλλο και συνεργάζονται αρμονικά μεταξύ τους. Στη διαμόρφωση του κλίματος αυτού συμβάλλει σε αποφασιστικό βαθμό ο εκπαιδευτικός.	

¹ Για κάθε στοιχείο αξιολόγησης της διδασκαλίας να βάλετε ένα ✕ ή ένα ✓ στο πλαίσιο που νομίζετε ότι περιγράφει καλύτερα τη συμπεριφορά του εκπαιδευτικού και τις συνθήκες που επικρατούν στην τάξη στο μάθημα που παρακολουθήσατε.

Στοιχείο αξιολόγησης	ΕΠΙΔΟΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ				Δεν παρατηρήθηκε / Σχόλια
	Μη ικανοποιητική (1)	Ικανοποιητική (2)	Πολύ καλή (3)	Εξαιρετική (4)	
Η στάση απέναντι στη διδασκόμενη ύλη	☐ Ο εκπαιδευτικός και οι μαθητές εμφανίζουν αρνητική στάση ως προς τη διδασκόμενη ύλη, που υποδηλώνει ότι θεωρούν τη διδακτέα ύλη μη σημαντική ή ότι τους επιβάλλεται από τρίτους.	☐ Ο εκπαιδευτικός προσπαθεί να μεταδώσει στους μαθητές το αίσθημα ότι η διδακτέα ύλη είναι σημαντική. Τον χαρακτηρίζει όμως έλλειψη βεβαιότητας και παράλληλα η στάση του έχει μικρή αποδοχή από τους μαθητές.	☐ Ο εκπαιδευτικός μεταδίδει ενθουσιασμό για τη διδακτέα ύλη και οι μαθητές δείχνουν να αντιλαμβάνονται την αξία της.	☐ Ο εκπαιδευτικός μεταδίδει ενθουσιασμό για τη διδακτέα ύλη. Οι μαθητές μέσα από την ενεργό συμμετοχή τους, την περιέργεια και την προσοχή στις λεπτομέρειες δείχνουν ότι εκτιμούν ιδιαίτερα την αξία της διδακτέας ύλης.	
Οι προσδοκίες για μάθηση και επιτεύγματα	☐ Οι διδακτικοί στόχοι, οι δραστηριότητες, οι αλληλεπιδράσεις και το κλίμα της τάξης διαμορφώνουν πολύ μέτριες προσδοκίες για τα επιτεύγματα των μαθητών.	☐ Οι διδακτικοί στόχοι, οι δραστηριότητες, οι αλληλεπιδράσεις και το κλίμα της τάξης διαμορφώνουν αντιφατικές προσδοκίες για τα επιτεύγματα των μαθητών.	☐ Οι διδακτικοί στόχοι, οι δραστηριότητες, οι αλληλεπιδράσεις και το κλίμα της τάξης διαμορφώνουν υψηλές προσδοκίες για τα επιτεύγματα των μαθητών.	☐ Από κοινού εκπαιδευτικός και μαθητές έχουν δημιουργήσει και συντηρούν υψηλές προσδοκίες για τη μάθηση κάθε μαθητή.	

Διάσταση αξιολόγησης: Διαχείριση της τάξης

Στοιχείο αξιολόγησης	ΕΠΙΔΟΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ				Δεν παρατηρήθηκε / Σχόλια
	Μη ικανοποιητική (1)	Ικανοποιητική (2)	Πολύ καλή (3)	Εξαιρετική (4)	
Πρότυπα συμπεριφοράς	☐	☐	☐	☐	
	<p>Ο εκπαιδευτικός δεν έχει διαμορφώσει πρότυπα συμπεριφοράς κατά τη διάρκεια του μαθήματος και οι μαθητές έχουν συγκεχυμένη αντίληψη για το πώς πρέπει να συμπεριφέρονται στην τάξη.</p>	<p>Ο εκπαιδευτικός έχει διαμορφώσει πρότυπα συμπεριφοράς τα οποία είναι σαφή, κατανοητά και καλύπτουν αρκετές καταστάσεις. Οι περισσότεροι μαθητές τα ακολουθούν.</p>	<p>Ο εκπαιδευτικός έχει διαμορφώσει πρότυπα συμπεριφοράς τα οποία είναι σαφή, κατανοητά και καλύπτουν όλες σχεδόν τις καταστάσεις. Όλοι σχεδόν οι μαθητές τα ακολουθούν.</p>	<p>Τα πρότυπα συμπεριφοράς είναι σαφή, κατανοητά, καλύπτουν όλες σχεδόν τις καταστάσεις και το σύνολο των μαθητών τα ακολουθεί. Τα πρότυπα αυτά έχουν διαμορφωθεί με τη συμμετοχή των μαθητών.</p>	
Παρακολούθηση της συμπεριφοράς των μαθητών	☐	☐	☐	☐	
	<p>Η συμπεριφορά των μαθητών δεν παρακολουθείται, ο εκπαιδευτικός δεν αντιλαμβάνεται τι κάνουν οι μαθητές.</p>	<p>Ο εκπαιδευτικός παρακολουθεί, σε γενικές γραμμές, τη συμπεριφορά των μαθητών, αλλά σε κάποιες περιπτώσεις δεν αντιλαμβάνεται τη δράση τους.</p>	<p>Ο εκπαιδευτικός είναι σε ετοιμότητα και παρακολουθεί χωρίς εξαιρέσεις τις μαθητικές συμπεριφορές.</p>	<p>Η παρακολούθηση των μαθητών είναι λεπτομερής και έχει προληπτικό χαρακτήρα. Οι μαθητές παρακολουθούν όχι μόνο την δική τους συμπεριφορά, αλλά και των συμμαθητών τους, διορθώνοντας ο ένας τον άλλο.</p>	

Στοιχείο αξιολόγησης	ΕΠΙΔΟΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ				Δεν παρατηρήθηκε / Σχόλια
	Μη ικανοποιητική (1)	Ικανοποιητική (2)	Πολύ καλή (3)	Εξαιρετική (4)	
Αντιμετώπιση της κακής συμπεριφοράς των μαθητών	☐ Ο εκπαιδευτικός δεν αντιδρά στην αρνητική συμπεριφορά ή η αντίδραση του είναι ανισοβαρής (άλλοτε χαλαρή και άλλοτε υπερβολικά κατασταλτική), ή δεν σέβεται την αξιοπρέπεια των μαθητών.	☐ Ο εκπαιδευτικός αντιδρά στην αρνητική συμπεριφορά με άνισα όμως αποτελέσματα (ορισμένες φορές οι μαθητές δε συμμορφώνονται), ή δεν λαμβάνει χώρα κάποια σοβαρή διασπαστική συμπεριφορά.	☐ Η αντίδραση του εκπαιδευτικού στην αρνητική συμπεριφορά είναι κατάλληλη και με σεβασμό στην αξιοπρέπεια του μαθητή, ή η συμπεριφορά των μαθητών είναι εν γένει σωστή.	☐ Η αντίδραση του εκπαιδευτικού στην αρνητική συμπεριφορά είναι πολύ αποτελεσματική και διακρίνεται για την ευαισθησία της ως προς τις ανάγκες κάθε μαθητή, ή η συμπεριφορά των μαθητών είναι απολύτως σωστή.	

Διάσταση αξιολόγησης: Ικανότητα επικοινωνίας

Στοιχείο αξιολόγησης	ΕΠΙΔΟΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ				Δεν παρατηρήθηκε / Σχόλια
	Μη ικανοποιητική (1)	Ικανοποιητική (2)	Πολύ καλή (3)	Εξαιρετική (4)	
Οδηγίες και επεξηγήσεις	☐ Οι οδηγίες και οι επεξηγήσεις που δίνει ο εκπαιδευτικός κατά τη διδασκαλία του μαθήματος δημιουργούν σύγχυση στους μαθητές.	☐ Οι οδηγίες και οι επεξηγήσεις που δίνει ο εκπαιδευτικός είναι υπερβολικά λεπτομερειακές ή προκαλούν αρχικώς μια σύγχυση αλλά στη συνέχεια διασαφηνίζονται.	☐ Οι οδηγίες και οι επεξηγήσεις που δίνει ο εκπαιδευτικός είναι σαφείς στους μαθητές και περιέχουν το κατάλληλο βαθμό λεπτομερειών.	☐ Οι οδηγίες και οι επεξηγήσεις που δίνει ο εκπαιδευτικός είναι σαφείς στους μαθητές και προλαμβάνουν πιθανές παρανοήσεις.	
Προφορικός και γραπτός λόγος	☐ Ο εκπαιδευτικός μιλά χαμηλόφωνα και δεν ακούγεται απ' όλους τους μαθητές ή ο γραπτός λόγος του είναι δυσανάγνωστος. Ο προφορικός και ο γραπτός του λόγος περιέχει αρκετά γραμματικά και συντακτικά λάθη. Χρησιμοποιεί ακατάλληλο λεξιλόγιο, ασαφές, ή χρησιμοποιούμενο με λάθος τρόπο, με αποτέλεσμα να δημιουργείται σύγχυση στους μαθητές.	☐ Ο εκπαιδευτικός ακούγεται απ' όλους τους μαθητές και ο γραπτός λόγος του είναι ευανάγνωστος. Ο προφορικός και ο γραπτός του λόγος σπάνια περιέχει γραμματικά και συντακτικά λάθη. Το λεξιλόγιο χρησιμοποιείται σωστά είναι όμως περιορισμένο ή ακατάλληλο για την ηλικία ή το γνωστικό υπόβαθρο των μαθητών.	☐ Ο προφορικός και ο γραπτός λόγος του εκπαιδευτικού είναι καθαρός και σωστός. Το λεξιλόγιο που χρησιμοποιεί είναι κατάλληλο για την ηλικία και τα ενδιαφέροντα των μαθητών.	☐ Ο προφορικός και ο γραπτός λόγος του εκπαιδευτικού είναι σωστός, εκφραστικός, με σωστά επιλεγμένο λεξιλόγιο που εμπλουτίζει το μάθημα.	

Διάσταση αξιολόγησης: Μορφές διδασκαλίας – εμπλοκή των μαθητών

Στοιχείο αξιολόγησης	ΕΠΙΔΟΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ				Δεν παρατηρήθηκε / Σχόλια
	Μη ικανοποιητική (1)	Ικανοποιητική (2)	Πολύ καλή (3)	Εξαιρετική (4)	
Εισήγηση	☐ Η παρουσίαση του μαθήματος είναι ακατάλληλη και ασαφής ή γίνεται με χρήση φτωχών παραδειγμάτων και αναλογιών.	☐ Η παρουσίαση του μαθήματος είναι ανισοβαρής. Κάποια τμήματα παρουσιάζονται αρκετά καλά με επιτυχημένα παραδείγματα, ενώ κάποια άλλα παρουσιάζονται ασαφώς ή με δυσνόητο τρόπο.	☐ Η παρουσίαση του μαθήματος είναι αρκετά καλή και δίνει καλά με τις υπάρχουσες γνώσεις και εμπειρίες των μαθητών.	☐ Η παρουσίαση του μαθήματος είναι πολύ καλή και συνδέεται πολύ καλά με τις υπάρχουσες γνώσεις και εμπειρίες των μαθητών. Οι μαθητές συνεισφέρουν στην παρουσίαση του μαθήματος.	
Διαλογική μορφή διδασκαλίας, ποιότητα των ερωτήσεων	☐ Οι ερωτήσεις του εκπαιδευτικού είναι όλες, σχεδόν, χαμηλής ποιότητας.	☐ Οι ερωτήσεις του εκπαιδευτικού είναι τόσο χαμηλής όσο και υψηλής ποιότητας. Σχετικά λίγες προκαλούν το ενδιαφέρον των μαθητών για να τις απαντήσουν.	☐ Οι περισσότερες από τις ερωτήσεις του εκπαιδευτικού είναι υψηλής ποιότητας. Ο εκπαιδευτικός αφήνει επαρκή χρόνο στους μαθητές για να τις απαντήσουν. Οι περισσότερες ερωτήσεις προκαλούν το ενδιαφέρον των μαθητών.	☐ Όλες σχεδόν οι ερωτήσεις του εκπαιδευτικού είναι υψηλής ποιότητας και παρέχεται επαρκής χρόνος στους μαθητές για να τις απαντήσουν. Σχεδόν όλες οι ερωτήσεις προκαλούν το ενδιαφέρον των μαθητών. Οι μαθητές διατυπώνουν πολλές ερωτήσεις.	

Στοιχείο αξιολόγησης	ΕΠΙΔΟΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ				Δεν παρατηρήθηκ ε / Σχόλια
	Μη ικανοποιητική (1)	Ικανοποιητική (2)	Πολύ καλή (3)	Εξαιρετική (4)	
Διαλογική μορφή διδασκαλίας, τεχνική κατά τις συζητήσεις	☐	☐	☐	☐	
	Η συζήτηση που γίνεται στην τάξη είναι κυρίως αφηγηματικού χαρακτήρα (απαιτεί απομνημόνευση). Ο εκπαιδευτικός παρεμβάλλεται σε όλες τις ερωτήσεις και απαντήσεις.	Ο εκπαιδευτικός κάνει προσπάθειες να εμπλέξει τους μαθητές σε πραγματική συζήτηση, χωρίς επιτυχία σε αρκετές περιπτώσεις.	Στην τάξη αναπτύσσεται πραγματική συζήτηση. Ο εκπαιδευτικός, όταν πρέπει, δεν παρεμβάλλεται και αφήνει το διάλογο να εξελιχθεί.	Οι μαθητές αναλαμβάνουν σημαντικό μέρος της ευθύνης για την επιτυχία της συζήτησης. Εισάγουν θέματα προς συζήτηση και παρουσιάζουν τις θέσεις τους χωρίς να έχουν ανάγκη τη συνδρομή του εκπαιδευτικού.	
Εμπλοκή των μαθητών στη συζήτηση	☐	☐	☐	☐	
	Μόνο λίγοι μαθητές συμμετέχουν στη συζήτηση.	Ο εκπαιδευτικός επιχειρεί να εμπλέξει όλους τους μαθητές στη συζήτηση, με περιορισμένα όμως αποτελέσματα.	Ο εκπαιδευτικός επιτυγχάνει να εμπλέξει τους περισσότερους μαθητές στη συζήτηση.	Το σύνολο των μαθητών εμπλέκονται στη συζήτηση. Οι μαθητές από μόνοι τους διασφαλίζουν ότι όλοι θα ακουστούν κατά τη συζήτηση.	

Στοιχείο αξιολόγησης	ΕΠΙΔΟΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ				Δεν παρατηρήθηκε / Σχόλια
	Μη ικανοποιητική (1)	Ικανοποιητική (2)	Πολύ καλή (3)	Εξαιρετική (4)	
Δραστηριότητες	☐ Οι δραστηριότητες δεν είναι κατάλληλες για την ηλικία και τις γνώσεις των μαθητών. Οι μαθητές τις θεωρούν αγγαρεία.	☐ Κάποιες από τις δραστηριότητες είναι κατάλληλες για την ηλικία και τις γνώσεις των μαθητών και μερικοί μαθητές ασχολούνται ενεργά με αυτές.	☐ Οι περισσότερες από τις δραστηριότητες είναι κατάλληλες για την ηλικία και τις γνώσεις των μαθητών. Σχεδόν όλοι οι μαθητές ασχολούνται ενεργά με αυτές.	☐ Όλοι οι μαθητές ασχολούνται ενεργά με τις δραστηριότητες. Οι μαθητές με δική τους πρωτοβουλία ξεκινούν ή υιοθετούν δραστηριότητες και σχέδια εργασίας για να κατανοήσουν καλύτερα το περιεχόμενο του μαθήματος.	
Εργασία με ομάδες	☐ Οι μαθητές δεν εργάζονται σε ομάδες παρόλο που το μάθημα προσφέρεται ή οι ομάδες που σχηματίζονται είναι ακατάλληλες ως προς τη δομή τους ή τους επιδιωκόμενους διδακτικούς στόχους.	☐ Οι μαθητές εργάζονται σε ομάδες όταν το μάθημα προσφέρεται. Όμως οι ομάδες δεν είναι καλά διαμορφωμένες με αποτέλεσμα να είναι μέτρια επιτυχείς στην προώθηση των διδακτικών στόχων του μαθήματος.	☐ Οι μαθητές εργάζονται σε ομάδες όταν το μάθημα προσφέρεται. Οι ομάδες είναι κατάλληλες και παραγωγικές σε σχέση με τους διδακτικούς στόχους του μαθήματος.	☐ Οι μαθητές εργάζονται σε ομάδες όταν το μάθημα προσφέρεται. Οι ομάδες είναι κατάλληλες και παραγωγικές σε σχέση με τους διδακτικούς στόχους του μαθήματος. Οι ομάδες αλληλοβοηθούνται με στόχο την βέλτιστη κατανόηση του περιεχομένου του μαθήματος.	

Στοιχείο αξιολόγησης	ΕΠΙΔΟΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ				Δεν παρατηρήθηκε / Σχόλια
	Μη ικανοποιητική (1)	Ικανοποιητική (2)	Πολύ καλή (3)	Εξαιρετική (4)	
Πρόσθετο διδακτικό υλικό και πηγές πληροφοριών	☐ Το πρόσθετο διδακτικό υλικό και οι πηγές πληροφοριών δεν είναι κατάλληλες σε σχέση με τους διδακτικούς στόχους ή δεν επιτυγχάνουν να κινήσουν το ενδιαφέρον των μαθητών.	☐ Το πρόσθετο διδακτικό υλικό και οι πηγές πληροφοριών είναι εν μέρει κατάλληλες σε σχέση με τους διδακτικούς στόχους ή επιτυγχάνουν να κινήσουν το ενδιαφέρον ενός μικρού αριθμού μαθητών.	☐ Το πρόσθετο διδακτικό υλικό και οι πηγές πληροφοριών είναι κατάλληλες σε σχέση με τους διδακτικούς στόχους και επιτυγχάνουν να κινήσουν το ενδιαφέρον των περισσότερων μαθητών.	☐ Το πρόσθετο διδακτικό υλικό και οι πηγές πληροφοριών είναι κατάλληλες σε σχέση με τους διδακτικούς στόχους και επιτυγχάνουν να κινήσουν το ενδιαφέρον όλων των μαθητών. Οι μαθητές ζητούν πρόσθετες πληροφορίες και υλικό για να διευρύνουν τη νοηματοδότηση του μαθήματος.	
Νοηματοδότηση του μαθήματος	☐ Ο εκπαιδευτικός δε συνδέει τη διδακτέα ύλη με πράγματα ή καταστάσεις που είναι σχετικές με τα βιώματα των μαθητών.	☐ Ο εκπαιδευτικός αρκετές φορές συνδέει τη διδακτέα ύλη με πράγματα ή καταστάσεις που είναι σχετικές με τα βιώματα των μαθητών.	☐ Ο εκπαιδευτικός συχνά συνδέει τη διδακτέα ύλη με πράγματα ή καταστάσεις που είναι σχετικές με τα βιώματα των μαθητών.	☐ Ο εκπαιδευτικός οργανώνει τη διδασκαλία με τέτοιο τρόπο που να προωθεί τη σύνδεση της διδακτέας ύλης με πράγματα ή καταστάσεις που είναι σχετικές με τα βιώματα των μαθητών.	

Διάσταση αξιολόγησης: Ικανότητα ευελιξίας και ανταπόκρισης στις ανάγκες των μαθητών

Στοιχείο αξιολόγησης	ΕΠΙΔΟΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ				Δεν παρατηρήθηκε / Σχόλια
	Μη ικανοποιητική (1)	Ικανοποιητική (2)	Πολύ καλή (3)	Εξαιρετική (4)	
Προσαρμογή του μαθήματος	☐ Ο εκπαιδευτικός παραμένει προσκολλημένος στο σχέδιο του μαθήματος, ακόμη και όταν μια αλλαγή του εμφανώς θα βελτίωνε την ποιότητα της διδασκαλίας.	☐ Ο εκπαιδευτικός επιχειρεί να αναπροσαρμόσει το μάθημα, όταν χρειάζεται, με αποτελέσματα που δεν είναι πάντοτε επιτυχή.	☐ Ο εκπαιδευτικός κάνει μικρές τροποποιήσεις στο σχέδιο μαθήματος, όταν χρειάζεται, με επιτυχή αποτελέσματα.	☐ Ο εκπαιδευτικός κάνει μικρές και μεγάλες τροποποιήσεις στο σχέδιο μαθήματος, όταν χρειάζεται, με επιτυχή αποτελέσματα.	
Ανταπόκριση στις απορίες των μαθητών	☐ Ο εκπαιδευτικός αγνοεί ή παρακάμπτει τις απορίες και τα ενδιαφέροντα των μαθητών.	☐ Ο εκπαιδευτικός προσπαθεί να απαντήσει στις απορίες και να καλύψει τα ενδιαφέροντα των μαθητών, με άνισα αποτελέσματα.	☐ Ο εκπαιδευτικός απαντά στις απορίες και καλύπτει τα ενδιαφέροντα των μαθητών.	☐ Ο εκπαιδευτικός απαντά στις απορίες και καλύπτει τα ενδιαφέροντα των μαθητών. Επιπλέον, εκμεταλλεύεται τις απορίες των μαθητών για να διευρύνει τη μάθηση τους.	

Στοιχείο αξιολόγησης	ΕΠΙΔΟΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ				Δεν παρατηρήθηκε / Σχόλια
	Μη ικανοποιητική (1)	Ικανοποιητική (2)	Πολύ καλή (3)	Εξαιρετική (4)	
Επιμονή στη μάθηση όλων των μαθητών, ευρύτητα διδακτικού «ρεπερτορίου»	☐	☐	☐	☐	
	Όταν ένας μαθητής έχει δυσκολίες στη μάθηση ο εκπαιδευτικός τον εγκαταλείπει ή κατηγορεί το περιβάλλον του μαθητή για τις αδυναμίες που παρουσιάζει. Χρησιμοποιεί συστηματικά την ίδια διδακτική στρατηγική χωρίς να λαμβάνει υπόψη του τις ανάγκες των μαθητών.	Ο εκπαιδευτικός προσπαθεί να βοηθήσει όλους τους μαθητές ακόμη και αυτούς που έχουν δυσκολίες στη μάθηση. Εντούτοις, όταν προσπαθεί να παρουσιάσει το μάθημα με διαφορετικούς τρόπους η προσπάθεια του αυτή δεν είναι πάντα επιτυχημένη.	Ο εκπαιδευτικός επιμένει στη μάθηση όλων των μαθητών και χρησιμοποιεί διαφορετικούς τρόπους παρουσίασης του μαθήματος για τους μαθητές που παρουσιάζουν δυσκολίες στη μάθηση. Οι παρουσιάσεις αυτές έχουν, κατά κανόνα, θετικά αποτελέσματα.	Ο εκπαιδευτικός επιμένει στη μάθηση όλων των μαθητών και χρησιμοποιεί εξειδικευμένους τρόπους παρουσίασης του μαθήματος για τους μαθητές που παρουσιάζουν δυσκολίες στη μάθηση. Οι παρουσιάσεις αυτές είναι πολύ επιτυχείς και συνοδεύονται από πρόσθετες πηγές πληροφοριών πέρα από αυτές που υπάρχουν στο σχολείο.	

Διάσταση αξιολόγησης: Συνοχή της διδασκαλίας – Διαχείριση του διδακτικού χρόνου

Στοιχείο αξιολόγησης	ΕΠΙΔΟΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ				Δεν παρατηρήθηκε / Σχόλια
	Μη ικανοποιητική (1)	Ικανοποιητική (2)	Πολύ καλή (3)	Εξαιρετική (4)	
Δομή του μαθήματος	☐	☐	☐	☐	
	<p>Το μάθημα δεν έχει σαφώς προσδιορισμένη δομή - για παράδειγμα εισαγωγή (σύνδεση με προηγούμενες γνώσεις), μέση (παρουσίαση των νέων εννοιών) και τέλος (συμπεράσματα και επισήμανση των βασικών σημείων)</p>	<p>Το μάθημα έχει, συνήθως, σαφώς προσδιορισμένη δομή.</p>	<p>Το μάθημα έχει σαφώς προσδιορισμένη δομή γύρω από την οποία οργανώνονται οι δραστηριότητες.</p>	<p>Η δομή του μαθήματος είναι πολύ συνεκτική και διευκολύνει τον αναστοχασμό.</p>	
Ρυθμός ανάπτυξης του μαθήματος	☐	☐	☐	☐	
	<p>Το μάθημα γίνεται πολύ αργά ή πολύ βιαστικά ή άλλοτε πολύ αργά και άλλοτε πολύ βιαστικά. Το μάθημα δεν ολοκληρώνεται στον προβλεπόμενο χρόνο και είτε αφήνεται ανολοκλήρωτο ή χρησιμοποιείται ο χρόνος του διαλείμματος προκειμένου να ολοκληρωθεί.</p>	<p>Ο ρυθμός του μαθήματος είναι σε γενικές γραμμές ικανοποιητικός, όμως κατά περιόδους παρουσιάζει χάσματα. Το μάθημα ολοκληρώνεται χωρίς ανακεφαλαίωση ή με ανακεφαλαίωση η οποία γίνεται στο χρόνο του διαλείμματος.</p>	<p>Το μάθημα γίνεται με ικανοποιητικό ρυθμό και ολοκληρώνεται εγκαίρως με ανακεφαλαίωση των σημαντικότερων σημείων του..</p>	<p>Το μάθημα γίνεται με ικανοποιητικό ρυθμό που επιτρέπει το κατάλληλο κλείσιμο του μαθήματος. Ο ρυθμός του μαθήματος καλύπτει τις ανάγκες όλων των μαθητών.</p>	

Διάσταση αξιολόγησης: Αξιολόγηση των μαθητών κατά τη διδασκαλία

Στοιχείο αξιολόγησης	ΕΠΙΔΟΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ				Δεν παρατηρήθηκε / Σχόλια
	Μη ικανοποιητική (1)	Ικανοποιητική (2)	Πολύ καλή (3)	Εξαιρετική (4)	
Παρακολούθηση της μάθησης των μαθητών	☐	☐	☐	☐	
	Ο εκπαιδευτικός δεν παρακολουθεί την πρόοδο που παρουσιάζουν οι μαθητές κατά τη διδακτική διαδικασία, ούτε τη συνδέει με τους εκάστοτε διδακτικούς στόχους.	Ο εκπαιδευτικός παρακολουθεί την πρόοδο της τάξης ως σύνολο, όμως δεν επιδιώκει να εκμαιεύσει (μέσω κατάλληλων ερωτήσεων ή δραστηριοτήτων ή άλλων τεχνικών) πληροφορίες για να διαπιστώσει το βαθμό κατάκτησης των διδακτικών στόχων σε ατομικό επίπεδο.	Ο εκπαιδευτικός παρακολουθεί την πρόοδο που παρουσιάζουν οι ομάδες (αν η διδασκαλία είναι ομαδοσυνεργατική) ή κάποιοι μαθητές εκμαιεύοντας σε περιορισμένο βαθμό πληροφορίες που δείχνουν το βαθμό κατάκτησης των διδακτικών στόχων από αυτές / αυτούς.	Ο εκπαιδευτικός παρακολουθεί ενεργά και συστηματικά την πρόοδο κάθε μαθητή εκμαιεύοντας από τον καθένα πληροφορίες που διασαφηνίζουν το βαθμό κατάκτησης των διδακτικών στόχων.	
Ανατροφοδότηση των μαθητών	☐	☐	☐	☐	
	Η ανατροφοδότηση του εκπαιδευτικού προς τους μαθητές είναι σε λάθος χρόνο και ποιοτικά φτωχή.	Η ανατροφοδότηση του εκπαιδευτικού προς τους μαθητές είναι άνιση τόσο ως προς το χρονισμό της όσο και ως προς την ποιότητά της.	Η ανατροφοδότηση του εκπαιδευτικού προς τους μαθητές είναι χρονικά σωστή και υψηλής ποιότητας.	Η ανατροφοδότηση του εκπαιδευτικού προς τους μαθητές είναι χρονικά σωστή, υψηλής ποιότητας και οι μαθητές την αξιοποιούν για να βελτιώσουν τη μάθηση τους.	

ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ, 2ο ΜΕΡΟΣ

1. Οι αλληλεπιδράσεις εκπαιδευτικού – μαθητών και των μαθητών μεταξύ τους στηρίζουν και προάγουν τη μαθησιακή διαδικασία; Τι θα μπορούσε να βελτιωθεί;
2. Οι μαθητές θεωρούν το μάθημα σημαντικό; Φαίνεται να έχουν υψηλές προσδοκίες για μάθηση; Αν όχι γιατί κατά τη γνώμη σας συμβαίνει αυτό;
3. Παρουσιάστηκαν προβλήματα συμπεριφοράς των μαθητών κατά τη διάρκεια του μαθήματος; Αν παρουσιάστηκαν γιατί νομίζετε ότι συνέβη αυτό;
4. Τα προβλήματα συμπεριφοράς των μαθητών που τυχόν παρουσιάστηκαν πώς αντιμετωπίστηκαν; Αν νομίζετε ότι έπρεπε να αντιμετωπισθούν διαφορετικά προτείνετε τρόπο.
5. Πόσο καλά σχεδιασμένη και σαφής ήταν η διδασκαλία που παρακολουθήσατε;
6. Η επικοινωνιακή ικανότητα του εκπαιδευτικού είναι καλή; Αν όχι τι θα μπορούσε να βελτιωθεί;

7. Πόσο κατάλληλες ήταν οι μορφές διδασκαλίας που χρησιμοποιήθηκαν, η οργάνωση της τάξης και η χρήση των εποπτικών μέσων για την προώθηση των διδακτικών στόχων του μαθήματος; Τι θα μπορούσε να βελτιωθεί;

8. Το μάθημα εξελίχθηκε με τον τρόπο που σχεδιάστηκε;

9. Ήταν ικανοποιητικό το επίπεδο ενδιαφέροντος και συμμετοχής των μαθητών για το μάθημα; Πώς θα μπορούσε να βελτιωθεί η εμπλοκή τους στη μαθησιακή διαδικασία;

10. Επιλύθηκαν οι απορίες και οι δυσκολίες που αντιμετώπισαν οι μαθητές κατά τη μαθησιακή διαδικασία;

11. Το μάθημα έφθασε σε επιθυμητό επίπεδο δυσκολίας; Ο εκπαιδευτικός έλαβε υπόψη την ηλικία και τις δυνατότητες των μαθητών;

12. Ο εκπαιδευτικός αξιολόγησε την πρόοδο των μαθητών σε σχέση με τους διδακτικούς στόχους που είχε θέσει και σε ποιο βαθμό έγινε αυτό;

13. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε το μάθημα επιτυχημένο;

14. Ποια τα δυνατά σημεία του μαθήματος που παρακολουθήσατε;

15. Ποια τα αδύνατα σημεία του μαθήματος που παρακολουθήσατε;

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Ποιες συγκεκριμένες ενέργειες / συμπεριφορές εκ μέρους του διδάσκοντα νομίζετε ότι θα βελτίωναν το κλίμα στην τάξη ή/και θα υπηρετούσαν καλύτερα την αποτελεσματικότερη διδασκαλία του συγκεκριμένου μαθήματος;

V. ΑΕΕ, Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου στη Σχολική Μονάδα (2010)

Δείκτης Αξιολόγησης: Ανάπτυξη και Εφαρμογή Διδακτικών Πρακτικών,

Αξιολόγηση της Διδασκαλίας και σχέδιο παρατήρησης της διδασκαλίας από τους εκπαιδευτικούς

Ο συγκεκριμένος δείκτης είναι ένας από τους δείκτες ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου που περιέχονται στο θεματικό πλαίσιο της ΑΕΕ (2010) και αναφέρεται σε στοιχεία που αφορούν την ανάπτυξη και την εφαρμογή διδακτικών πρακτικών στη σχολική τάξη.

Το σχέδιο παρατήρησης της διδασκαλίας από εκπαιδευτικούς προτάθηκε να εφαρμοστεί τόσο στο πλαίσιο της αποτίμησης του δείκτη όσο και στο πλαίσιο της ανάπτυξης σχεδίων δράσης στο σχολείο.

ΑΕΕ : Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου στη Σχολική Μονάδα (2010)

Δείκτης Αξιολόγησης: Ανάπτυξη και Εφαρμογή Διδακτικών Πρακτικών

**Αξιολόγηση της Διδασκαλίας και σχέδιο παρατήρησης
της διδασκαλίας από τους εκπαιδευτικούς**

Ο συγκεκριμένος δείκτης περιλαμβάνει στοιχεία που αφορούν την ανάπτυξη και την εφαρμογή διδακτικών πρακτικών στη σχολική τάξη.

Ενδεικτικά ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	1	2	3	4
Ο εκπαιδευτικός σχεδιάζει τη διδασκαλία τόσο σε ετήσια βάση όσο και σε επίπεδο ενότητας. Προβαίνει σε συνολική θεώρηση της ύλης και προγραμματίζει τη διδασκαλία των επιμέρους ενοτήτων σε σχέση με τους στόχους του μαθήματος, τα χρονικά πλαίσια και το συγκεκριμένο μαθητικό δυναμικό της τάξης του.				
Ο εκπαιδευτικός προετοιμάζει συστηματικά τη διδασκαλία του σε εβδομαδιαία και ημερήσια βάση σε επίπεδο διδακτικής ώρας, καθορίζοντας σαφείς διδακτικούς/μαθησιακούς στόχους και τους τρόπους επίτευξής τους. (π.χ. στρατηγικές διδασκαλίας και οργάνωσης της τάξης, μέσα διδασκαλίας, διδακτικό χρόνο, μεθόδους αξιολόγησης των μαθητών).				
Χρησιμοποιείται ποικιλία διδακτικών μεθόδων ανάλογα με το ιδιαίτερο αντικείμενο διδασκαλίας, τις γνώσεις, το επίπεδο κατανόησης και τις μαθησιακές ανάγκες των μαθητών.				
Ο εκπαιδευτικός οργανώνει το συνολικό διδακτικό χρόνο (σε ετήσια βάση) και αξιοποιεί αποτελεσματικά τη διδακτική ώρα για την υλοποίηση των στόχων και του περιεχομένου του Προγράμματος Σπουδών σύμφωνα με τις ανάγκες των μαθητών.				

Ο εκπαιδευτικός καταβάλλει συστηματική προσπάθεια, ώστε οι μαθητές να είναι επικεντρωμένοι στο αντικείμενο μάθησης στο μεγαλύτερο μέρος της διδακτικής ώρας.				
Ο εκπαιδευτικός αναζητά, οργανώνει και χρησιμοποιεί τα κατάλληλα μέσα διδασκαλίας (συμπληρωματικό υλικό όπως άρθρα, CD-ROM κλπ., την υπάρχουσα υλικοτεχνική υποδομή) σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Προγράμματος Σπουδών και τις ανάγκες των μαθητών.				
Η εργασία που ανατίθεται στους μαθητές στην τάξη ή στο σχολείο υποστηρίζει και επεκτείνει τους στόχους και τα περιεχόμενα διδασκαλίας και είναι ανάλογου βαθμού δυσκολίας με τις δυνατότητες των μαθητών.				
Ο συστηματικός έλεγχος, η παρουσίαση και η συζήτηση των εργασιών θεωρούνται σημαντικά στοιχεία για την ανατροφοδότηση της εκπαιδευτικής πράξης αλλά και για την εκτίμηση της επίδοσης των μαθητών.				

Το παράδειγμα που ακολουθεί προτείνεται ως σχέδιο παρατήρησης στην τάξη. Πρέπει να σημειωθεί ότι η παρατήρηση γίνεται με ανταλλαγή επισκέψεων εκπαιδευτικών στην τάξη μετά από συμφωνία μεταξύ τους. Οι ερωτήσεις για την αποτίμηση αυτού του δείκτη αναφέρονται στην ιδιαιτερότητα του γνωστικού αντικειμένου, στη δυναμική και το επίπεδο των μαθητών της τάξης, στο σχεδιασμό του μαθήματος και την διδακτική μεθοδολογία, τα σχολικά εγχειρίδια και το εκπαιδευτικό υλικό, τα μέσα διδασκαλίας. Συνδέονται επίσης με τις στρατηγικές οργάνωσης της τάξης, την ανάπτυξη των παιδαγωγικών σχέσεων, τη διαχείριση και αξιοποίηση εργασιών, καθώς τις διαδικασίες αξιολόγησης και ανατροφοδότησης της εκπαιδευτικής πράξης.

Ενδεικτικοί άξονες σχεδίου παρατήρησης της διδασκαλίας από τους εκπαιδευτικούς	1	2	3	4
Διερεύνηση της προϋπάρχουσας γνώσης.				
Εσωτερική συνοχή της διδασκαλίας (ομαλή μετάβαση από θέμα σε θέμα σύμφωνα με τη λογική της ενότητας και τη δυναμική της τάξης).				
Πορεία της διδασκαλίας.				
Μέθοδος διδασκαλίας (διάλεξη, ερωτο-αποκρίσεις, διερευνητική, γνωστική σύγκρουση).				
Παροχή κινήτρων – Ενθάρρυνση μαθητών				
Γλωσσικό επίπεδο της διδασκαλίας (προσιτό και σύμφωνα με το επίπεδο των μαθητών).				
Γνωστικό επίπεδο (σύμφωνα με ό,τι υποδεικνύεται στα εγκεκριμένα Προγράμματα Σπουδών).				
Καταλληλότητα πρόσθετων διδακτικών υλικών και εποπτικών μέσων (συναφών με τους στόχους της ενότητας, κατάλληλου βαθμού δυσκολίας).				
Καταλληλότητα παραδειγμάτων και ασκήσεων (συναφών με τους στόχους της ενότητας, ενδεδειγμένου βαθμού δυσκολίας για τους μαθητές).				
Συμμετοχή των μαθητών στο μάθημα.				
Ποιότητα των δοκιμασιών που θέτει ο εκπαιδευτικός κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας (συναφείς με τους στόχους του μαθήματος, ανάλογες της προϋπάρχουσας γνώσης, του χρόνου και των δυνατοτήτων των μαθητών).				
Κλίμα της τάξης κατά την ώρα της διδασκαλίας.				
Ανάθεση εργασιών για το σπίτι (συναφείς με τους στόχους του μαθήματος και κατάλληλου επιπέδου, λαμβανομένου υπόψη του διατιθέμενου χρόνου τους).				
Διαχείριση του διδακτικού χρόνου.				
Διαφοροποίηση της διδασκαλίας ανάλογα με τις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες επιμέρους ομάδων μαθητών.				